

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2011 -11- 22

ZAL. NR. 1433954/A

RPO-687958/11
22.11.2011r.

dot. RPO-687958-VII-720.4/11/DK

**Notatka z rozmów telefonicznych dot. wizytacji KMP w Izbie Zatrzymań
przy Wydziale Żandarmerii Wojskowej w Lublinie**

w dniu 16 listopada 2011 r.

W dniu 21 listopada 2011 r. zadzwonił do mnie chor. Arkadiusz Dudek - Komendant Izby Zatrzymań w Lublinie (tel. 601076588) i powiadomił mnie, że mjr Leszek Pietras - Komendant Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie zdecydował, wbrew ustaleniom w dniu wizytacji, o niewysyłaniu do KMP kopii pozostałych żądanych dokumentów: instrukcji obsługi Izby oraz kopii miesięcznych meldunków z funkcjonowania Izby.

W dniu 22 listopada 2011 r. skontaktowałam się z mjr Leszkiem Pietrasem (tel.

) i poprosiłam o wyjaśnienie tej sytuacji. Z informacji przedstawionych mi wynikało, że Komendant po konsultacji ze swoim przełożonym uznał, iż przedstawiciele KMP mieli możliwość zapoznania się na miejscu z całokształtem dokumentacji Izby i że wówczas mogli wyrażać opinie na temat ich treści. Wyjaśniłam Panu Komendantowi, że część materiałów faktycznie jest analizowana na miejscu, natomiast inne dokumenty wymagają głębszej diagnozy, którą zwyczajowo przeprowadzamy już po powrocie do Biura. W ten sposób nie zakłócamy pracy wizytowanej placówki. Następnie Komendant wyraził wątpliwość, czy w ogóle KMP ma prawo wymagać udostępnienia dokumentacji. Wskazałam wówczas na podstawy prawne naszego działania i poprosiłam, aby mój rozmówca z kolei powiadomił mnie o podstawach prawnych odmowy, albowiem informacja o utrudnianiu czynności Mechanizmu zostanie zawarta w raporcie. Wobec tego Komendant wycofał się z uznania, iż nie ma podstaw prawnych do udostępniania KMP dokumentów, ale wyjaśnił, że nie przedstawiliśmy informacji, jakie właściwie dokumenty są nam potrzebne do sporządzenia raportu. Przypomniałam Komendantowi, że w tej sprawie już porozumieliśmy się z chor. Arkadiuszem Dudkiem, a co więcej, otrzymał on pisemny wykaz dokumentów. Komendant wspomniał jeszcze, że wykaz ten nie był podpisany, ale wobec braku dalszych argumentów zadeklarował, że sprawę tą jeszcze raz omówi ze swoim przełożonym i jeszcze w dniu dzisiejszym powiadomi mnie o zajęтым stanowisku. Po kilku minutach wymieniony Komendant zadzwonił do mnie i powiadomił, że żądane materiały zostaną wysłane do KMP faksem lub pocztą zwykłą.

Dorota Krzysztoń

Główny specjalista

**„ZATWIERDZAM”
KOMENDANT
WYDZIAŁU ŻANDARMERII WOJSKOWEJ
W LUBLINIE**

mjr Leszek PIETRAS

Dnia... 01.07.2011...

Lublin, dnia 01.07.2011 r

JAWNE

RWO Nr. 4/4

**REGULAMIN
DLA ŻOŁNIERZY OSADZONYCH W IZBIE ZATRZYMAŃ
W LUBLINIE**

I. Żołnierz osadzony w izbie zatrzymań ma obowiązki:

1. Przy przyjęciu do izby zatrzymań podać swoje dane osobowe.
2. Przy przyjęciu do izby zatrzymań obowiązany jest przekazać do depozytu :
 - dokumenty osobiste i służbowe;
 - urządzenia elektroniczne i elektrotechniczne, w szczególności telekomunikacyjne, oraz urządzenia służące do rejestrowania lub odtwarzania informacji;
 - przedmioty, których posiadanie jest niedozwolone ze względu na bezpieczeństwo w izbie zatrzymań, a w szczególności : broń, amunicję, brzytwy, żyłki, metalowe sztućce, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, pasy, paski, środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze oraz alkohol;
 - przedmioty wartościowe i inne posiadane przedmioty, z wyjątkiem przedmiotów osobistego użytku, w szczególności zegarka, notatek, listów, fotografii członków rodziny i innych osób bliskich, przedmiotów kultu religijnego, oraz prasy codziennej, czasopism i książek;
 - osadzony może przekazać do depozytu pieniądze.
3. Przy przyjęciu do izby zatrzymań oraz w razie potrzeby uzasadnionej wyłącznie względami bezpieczeństwa podlega w każdej chwili kontroli osobistej. Kontroli podlega w szczególności odzież, bielizna, obuwie oraz pomieszczenie, w którym stale lub czasowo przebywa, a także przedmioty dostarczone mu przez osobę lub przekazywane przez niego innym osobom, z wyjątkiem korespondencji.
4. Dbać o higienę osobistą, porządek w pomieszczeniu, w którym przebywa oraz mienie izby zatrzymań.
5. Wykonywać polecenia komendanta i obsługi izby zatrzymań, a także rozkazy i polecenia innych upoważnionych osób.
6. Przestrzegać ustalonego w izbie zatrzymań porządku dnia.
7. Rozliczyć się z przedmiotów wydanych na czas pobytu w izbie zatrzymań.

II. Żołnierz osadzony w izbie zatrzymań ma prawo :

1. Bezpośredniego zwracania się do komendanta lub profosa izby zatrzymań oraz do osób, które kontrolują izbę zatrzymań w sprawach związanych z osadzeniem w izbie zatrzymań oraz w sprawach osobistych.
2. Wniesienia do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie zażalenia, w którym może się domagać zbadania zasadności i legalności zatrzymania oraz prawidłowości jego wykonania.
3. Żądania nawiązania w dostępnej formie kontaktu z obrońcą, a także bezpośredniej z nim rozmowy.
4. Żądania zawiadomienia o osadzeniu osoby najbliższej dla osadzonego żołnierza, lub innej wskazanej przez niego osoby zamiast lub obok najbliższej.
5. Korzystania z pomocy lekarskiej.
6. Prowadzenia korespondencji.
7. Wyżywienia, według norm określonych w odrębnych przepisach.

UWAGA :

O każdym przypadku popełnienia przez żołnierza osadzonego w izbie zatrzymań przestępstwa ściganego z urzędu lub wykroczenia, albo przewinienia dyscyplinarnego komendant lub obsługa izby zatrzymań jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić :

1. Komendanta Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie lub prokuratora wojskowego WPG w Lublinie.
2. Dowódcę Jednostki Wojskowej (właściwego przełożonego dyscyplinarnego).

**KOMENDANT
IZBY ZATRZYMAŃ W LUBLINIE**

chor. Arkadiusz DUDEK

**„ZATWIERDZAM”
KOMENDANT
WYDZIAŁU ŻW w LUBLINIE**

mjr Leszek PIETRAS

Dnia... 01.07.2011

JAWNE

DVD nr 413

**PORZĄDEK DNIA
Izby Zatrzymań w Lublinie**

Czas wykonywania poszczególnych przedsięwzięć	Dni tygodnia							
	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela	
Przedsięwzięcia								
Czas służbowy od 7.30 do 15.30								
-	6.00	Pobudka						
6.00	6.15	Toaleta poranna						
6.15	6.25	Zdawanie pościeli						
6.25	7.00	Sprzątanie						
7.00	7.30	Śniadanie					Pobudka	
7.30	7.45	Palenie tytoniu					Toaleta poranna	
7.45	8.45	Wizyty u lekarza					Zdawanie pościeli	
8.45	9.45	Przyjmowanie skarg i wniosków przez komendanta izby zatrzymań					Sprzątanie	
9.45	13.00	Odbywanie osadzenia					Śniadanie	
13.00	14.00	Obiad					odbywanie osadzenia	Postuga religijna
14.00	14.15	Palenie tytoniu					Obiad	
14.15	18.00	Odbywanie osadzenia					Palenie tytoniu	
18.00	18.30	Kołacja					Odbywanie osadzenia	
18.30	18.45	Palenie tytoniu					Kołacja	
18.45	19.30	Sprzątanie					Palenie tytoniu	
19.30	20.00	Toaleta wieczorna					Sprzątanie	
20.00	20.10	Pobieranie pościeli					Toaleta wieczorna	
20.10	22.00	Odbywanie osadzenia					Pobieranie pościeli	
	22.00	Capstrzyk					Odbywanie osadzenia	
22.00	6.00	Cisza nocna					Capstrzyk	
							Cisza nocna	

- instruktaż dla służby
- odprawa służb oraz ich zmiana
- pomoc lekarska codziennie

wg. potrzeb oficer dyżurny Wydziału ŻW w Lublinie
od 7.40 do 8.00
1 Szpital Wojskowy z Przychodnią w Lublinie
tel. 183296.

**KOMENDANT
IZBY ZATRZYMAŃ W LUBLINIE**

chor. Arkadiusz DUDEK

KOPIA

2. Ilość przeprowadzonych kontroli izby zatrzymań **0/152 (ilość od początku roku)**
- przez sędziów penitencjarnych: 0/0 (ilość od początku roku);
 - przez prokuratorów wojskowych: 0/3(ilość od początku roku);
 - przez komendantów oddziałów ŻW: 0/1 (ilość od początku roku);
 - przez szefów wydziałów prewencji: 0/5 (ilość od początku roku);
 - przez inne upoważnione osoby: 0/143 (ilość od początku roku).
3. Wnioski i uwagi związane z funkcjonowaniem izby zatrzymań: (jeżeli występują).

/meldunek przesyłany w systemie miesięcznym w wersji elektronicznej do MOŻW w Warszawie/

**KOMENDANT
IZBY ZATRZYMAŃ W LUBLINIE**

chor. Arkadiusz DUDEK

ZA ZGODNOŚĆ

**KIEROWNIK
SEKCJI PREWENCJI
Wydział Zarządzania Wojskowej
w Lublinie**

St. chor. SHB Radosław Jurek

Dorota Krzyszton

Od: "Dorota Krzyszton" <d.krzyszton@brpo.gov.pl>
Do: <ozw.lublin@wp.mil.pl>
Wysłano: 22 listopada 2011 10:54
Temat: Re: WZWLublin

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPŁ. 2011-11-22
ZAL. 1/1 NR 1433963/4

Szanowny Panie Komendancie
serdecznie dziękuję za te informacje. W nawiązaniu do dzisiejszej rozmowy telefonicznej, uprzejmie informuję, że po rozmowie z mjr Leszkiem Pietrasem - Komendantem Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie, wymieniony powiadomił mnie, iż otrzymam pozostałe dokumenty (instrukcję obsługi izby oraz sprawozdania własne/meldunki z pracy Izby). Jeżeli dysponuje Pan Komendant wersją elektroniczną tych materiałów, to też uprzejmie proszę o przesłanie ich tą drogą. Jeżeli nie, to jak mówiłam wymienionemu, proszę przesłać je tak, jak Państwu wygodnie: faxem lub pocztą tradycyjną.

Ukłony
Dorota Krzyszton
Główny Specjalista
w Zespole Krajowy Mechanizm Prewencji
tel. 22 5517707

----- Original Message -----

From: "Leszek Pietras" <ozw.lublin@wp.mil.pl>
To: <d.krzyszton@brpo.gov.pl>; <d.krzyszton@brpo.gov.pl>
Sent: Tuesday, November 22, 2011 10:21 AM
Subject: WZWLublin

Witam!

z uwagi na to, że Państwa serwer pocztowy traktuje e-maile od nas jako spam proszę zmienić nazwę załącznika dodając rozszerzenie .doc

_____ NOD32 Informacje 6649 (20111121) _____

Wiadomosc została sprawdzona przez System Antywirusowy NOD32
<http://www.nod32.com> lub <http://www.nod32.pl>

SZANOWNA PANI DOROTA KRZYSZTON

DANE DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA IZBY ZATRZYMAŃ W LUBLINIE

I. IZBA ZATRZYMAŃ W LUBLINIE

Izba Zatrzymań w Lublinie Wydziału ŻW w Lublinie zlokalizowana jest na terenie Batalionu Dowodzenia Wielonarodowej Brygady w Lublinie Część Polska - (kompleks koszarowy Kruczkowskiego nr 785). Usytuowana jest w budynku jednopiętrowym, w którym znajduje się 14 pomieszczeń dla osadzonych. Przeznaczona jest do osadzenia w izbie zatrzymań 27 zatrzymanych osób.

Ogólny stan techniczny pomieszczeń izby jest dobry, w związku z wykonanym w 2010 r. remontem pomieszczeń oraz wykonaną modernizacją. Izbę Zatrzymań wyposażono w instalację alarmowo-przyzywową. Na podstawie posiadanej dokumentacji powykonawczej dla systemu alarmowego Izby Zatrzymań w Lublinie Nr ewid. 440/B, przedstawiam do wiadomości dane oraz ogólny opis zainstalowanego systemu alarmowego izby zatrzymań Lublinie.

Wykonano instalację systemu alarmowo-przyzywowego służącego do zabezpieczenia, obsługi i nadzoru Izby Zatrzymań w Lublinie. Każde z pomieszczeń osadzonych wyposażono w kontraktonowe czujki otwarcia drzwi i okien oraz przyciski przywołania. Przed każdym pomieszczeniem osadzonych zainstalowane zostały przyciski napadowe. Dodatkowo zainstalowano również radiolinie napadową, która umożliwia wywołanie alarmu z pilotów bezprzewodowych. Ochroną objęte zostały również pomieszczenia magazynowe i depozyt. Dodatkowo pomieszczenie komendanta izby i depozyt wyposażone zostały w stacjonarne przyciski napadowe. Centrala alarmowa została wyposażona w syntezer mowy i podłączona do analogowej linii telefonicznej w celu umożliwienia przesyłania automatycznie sygnałów alarmowych do wskazanych odbiorców.

Profos izby zatrzymań wyposażony został w tablicę synoptyczną umożliwiającą stały nadzór nad systemem poprzez wizualizację stanów systemu na planach obiektu. W pomieszczeniu profosa izby zainstalowano również manipulator systemowy umożliwiający obsługę systemu oraz zarządzanie nim.

II. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE ŻOŁNIERZY UMIESZCZONYCH W IZBIE ZATRZYMAŃ.

Dotychczas w Izbie Zatrzymań w Lublinie zostało osadzonych w dniu 2 żołnierzy zawodowych znajdujących się w stanie nietrzeźwości. Podstawą ich osadzenia był art. 38 ust. 1 ustawy dyscyplinie wojskowej z dnia 09.10.2009 r. Czas osadzenia w Izbie Zatrzymań w/wym. żołnierzy do chwili ich zwolnienia z izby - to 9 godzin i 40 minut.

Z POWAŻANIEM

KOMENDANT IZBY ZATRZYMAŃ W LUBLINIE

chor. Arkadiusz DUDEK

WYDZIAŁ ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

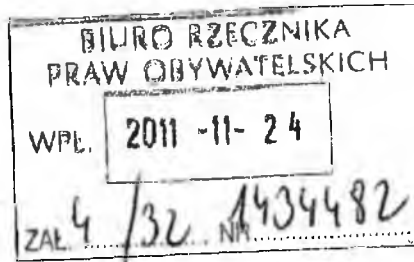
Nr 822 WZWL/SP/11/Fax

Data 22.11.2011

20 - 718 Lublin

Lublin, dnia 22 listopada, 2011 r.

RPO-687958/11

GLÓWNY SPECJALISTA
Krajowego Mechanizmu Prewencji

Pani Dorota KRZYSZTOŃ

Al. Solidarności 77
00 - 090 Warszawa
Fax, 22 - 551 - 79-86

Dotyczy: przesłania kopii dokumentacji Izby Zatrzymań w Lublinie.

W związku z przeprowadzoną wizytacją Izby Zatrzymań w Lublinie w dniu 16.11.2011 r. przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich z Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji”, oraz dokonanyimi ustaleniami telefonicznymi w dniu 22.11.2011 r., w załączeniu przesyłam do służbowego wykorzystania, kopię n/wym. dokumentów dotyczących działalności i funkcjonowania Izby Zatrzymań w Lublinie - Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie:

1. Instrukcja Obsługi Izby Zatrzymań w Lublinie na 20 str.
2. Informacje dot. wyżywienia oraz dane dotyczące osadzenia i zwolnienia z Izby Zatrzymań w Lublinie w 2010 r. wymienionych osób -
3. Informacje miesięczne o funkcjonowaniu Izby Zatrzymań w Lublinie (przesyłane w systemie miesięcznym w wersji elektronicznej do MOŻW w Warszawie) na 8 str.
4. Wykaz pomieszczeń oraz ilości miejsc dla osadzonych Izby Zatrzymań na 1 str.

Załącz.: 4 na 32 str.

[Handwritten signature]

KOMENDANT

mjr Leszek PIETRAS

A.D. (183759)
22.11.2011 r.

-687958/11

WYDZIAŁ ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Nr 222 WŻWL/SP/12
Data 30 12 2011

20 – 718 Lublin

Lublin, dnia 30 grudnia. 2011 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2012 -01- 03
ZAL	NR. 442516

ZASTĘPCA
DYREKTORA ZESPOŁU
Krajowego Mechanizmu Prewencji

Pani Magdalena CHMIELAK

Al. Solidarności 77
00 – 090 Warszawa

Do wiadomości

~~KOMENDANT
Mazowieckiego Oddziału
Żandarmerii Wojskowej~~

~~w z. Pan ppłk. Andrzej BOBIŃSKI~~

~~01-163 Warszawa~~

Dotyczy: kontroli Izb Zatrzymań w Lublinie.

Szanowna Pani Dyrektor !

W odpowiedzi na pismo nr RPO-687958-VII-720.4/11/DK z dnia 01.12.2011 r. informuję, że dokonano przeglądu Izby Zatrzymań w Lublinie. Ustosunkowując się do wniosków zawartych w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji informuję, że:

1. W pomieszczeniach osadzonych zlokalizowanych na piętrze Izby brak szafek na rzeczy osobiste dla osób osadzonych.

Dnia 30.05.2011 r. przesłano pismo 3158/WP/11/Fax do Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie dotyczące wyposażenia Izby w szafki na rzeczy osobiste. Dodatkowo w dniu 09.12.2011 r. skierowano kolejne pismo 1153/WŻWL/SP/11/Fax dotyczące wykonania pozostałych szafek przez RZI w Lublinie. Termin realizacji określony przez RZI w Lublinie - styczeń 2012 r.

2. Dokonano sprawdzenia systemu alarmowego Izby Zatrzymań.

Stwierdzono prawidłowe działanie systemu alarmowego Izby – bez uwag.

3. W zakresie możliwość bezpośredniego powiadomienia przez osadzonego osoby najbliższej dla osadzonego.

W momencie zatrzymywania osoby przez Oficera Dyżurnego Wydziału ŻW Lublinie w zakresie procesowym i porządkowym oraz zgodnie z posiadanymi uprawnieniami przez inne wojskowe organy porządkowe osoba zatrzymywana przez oficera dyżurnego (oficera inspekcyjnego) w momencie zatrzymania otrzymuje 1 egzemplarz sporządzanego protokołu zatrzymania na którym umieszczone jest pouczenie w kwestii żądania przez zatrzymywanego zawiadomienia o jego zatrzymaniu osoby dla niego najbliższej lub innej wskazanej przez niego osoby, o powyższych pouczeniach zatrzymywany informowany jest ponadto słownie przez Oficera Dyżurnego. Ponadto na protokole zatrzymania, zatrzymywany ma prawo wpisać swoje oświadczenie do ustosunkowania się do pouczeń i samego faktu zatrzymania, (podstawa art. 244 kpk, 245kpk i 261 § 1 i 3 kpk oraz rozporządzenie MON z dnia 14.12.2001 r. W sprawie szczegółowego sposobu wykonywania niektórych uprawnień przez żołnierzy ŻW.) Ponadto zgodnie z 4 § 24 pkt. 2 rozporządzenia MON z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie izb zatrzymań komendant lub profos izby zatrzymań zawiadamia niezwłocznie dowódcę jednostki wojskowej albo kierownika instytucji cywilnej, w której osadzony pełnił czynną służbę wojskową przed osadzeniem, oraz właściwy wojskowy sąd garnizonowy o przyjęciu osadzonego do izby zatrzymań, o odmowie przyjęcia i o zwolnieniu z niej, a w przypadku osoby cywilnej wskazaną przez niego osobę, podając datę i godzinę przyjęcia do izby zatrzymań lub zwolnienia z niej. Czyli w każdym etapie zarówno podczas zatrzymywania jak i przebywania zatrzymanego w Izbie zatrzymań zgodnie z obowiązującymi przepisami ma on zagwarantowane prawo do żądania powiadomienia wskazanej przez niego osoby najbliższej bądź innej osoby ale **wyłącznie przez organ zatrzymujący**.

Rekomendacja Krajowego Mechanizmu Prewencji w zakresie możliwości realizowania tych praw bezpośrednio przez osobę zatrzymaną została przesłana drogą służbową do wyższych przełożonych celem analizy możliwości zmian obowiązujących aktów prawnych.

4. Udostępnianie osadzonym informacji o przysługujących prawach i obowiązkach w Izbie Zatrzymań.

Aktualnie w każdym pomieszczeniu osadzonego znajduje się kopia porządku dnia oraz kopia regulaminu osadzonych w Izbie Zatrzymań. Dodatkowo w dniu 05.12.2011 r. przeprowadzono szkolenie z obsługą Izby Zatrzymań w Lublinie – temat zajęć „Obowiązki profosa dyżurnego podczas przyjmowania i zwalniania osób”. Podczas przedmiotowego szkolenia zwrócono uwagę

profosom dyżurnym Izby Zatrzymań na sposób informowania osadzonych o ich prawach i obowiązkach oraz udzielania osadzonym wyjaśnień dotyczących zapisów zawartych w regulaminie dla osadzonych w Izbie Zatrzymań.

5. Wyposażenie Izby Zatrzymań w środki ochrony osobistej dla osadzonych zostanie wykonane zgodnie z normami wyekwipowania określonymi w:

Dz.U. 2010 nr 121 poz. 812 Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 08.06.2010 r. w sprawie umundurowania i wyekwipowania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej – załącznik nr 2 normy wyekwipowania - I. Wojska Lądowe, zestaw nr 11 - normy przyborów oraz środków do utrzymania higieny osobistej i konserwacji obuwia żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową pkt. 6.

W przedmiotowej sprawie w dniu 16.12.2011 r. przesłano pismo 52/WŻWL/SP/12/Fax. do JW 4219 w Dęblinie, dotyczące wyposażenia w środki higieny osobistej dla osadzonych w Izbie Zatrzymań w Lublinie./

2 *porządkiem*
KOMENDANT
Kawecki
wz. kpt. Marcin KAWECKI

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-687958-VII-720.4/11/DK**

Warszawa, 2012-03-21

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarność 77 Fax 22 827 64 53

Pan
mjr Leszek Pietras
Komendant Wydziału
Żandarmerii Wojskowej w Lublinie
ul. Kraśnicka 2a
20-718 Lublin

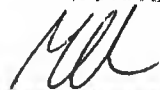
Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Szanowny Panie Komendancie

W związku z odpowiedzią z dnia 30 grudnia 2011 r. na przesłany w dniu 1 grudnia 2011 r. Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji, która miała miejsce w dniu 16 listopada 2011 r. w Izbie Zatrzymań Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie, uprzejmie proszę o informację o wyniku analizy możliwości wprowadzenia w życie zalecenia Mechanizmu dotyczącego wprowadzenia do regulaminu i praktyki działania Izby możliwości bezpośredniego powiadomienia o osadzeniu przez zatrzymanego osoby najbliższej lub innej osoby zamiast lub obok niej.

Z poważaniem

OSTĘPCA DYREKTORA ZESPOŁU

Małgorzata Chmielak

WYDZIAŁ ŻANDARMERII WOJSKOWEJ

Nr MWP/WZWL/SP/12
Data 30.03.2012
20-718 Lublin

RPO-687958/11

Lublin, dn. 30 03.2012 r.

**BIURO
Rzecznika Praw Obywatelskich**

**Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

00-090 Warszawa

Dotyczy: RPO – 687958 – VII – 720.4/11/DK

Szanowni Państwo!

W nawiązaniu do pisma z dnia 21.03.2012 r. dotyczącego prowadzonej sprawy RPO – 687958 – VII – 720.4/11/DK informuję, iż rodzaje i zadania wojskowych organów porządkowych oraz uprawnienia i obowiązki żołnierzy tych organów określa ustawa 24 sierpnia 2001r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z dnia 25.10.2001r.). Wykonując zadania przewidziane przez ustawodawcę, żołnierze Żandarmerii Wojskowej mają prawo zatrzymywania w przypadkach i trybie określonym w przepisach o postępowaniu karnym oraz odpowiednio prawo zatrzymywania na podstawie ustawy o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych. Ustawa o Żandarmerii Wojskowej w art. 18 wyraźnie wskazuje katalog przesłanek, które dają podstawy do zatrzymania. Jest to katalog o charakterze *numerus clausus*, który bardzo precyzyjnie określa tę kwestię. W obowiązującym stanie prawnym nie ma podstaw prawnych do tego, aby osoba zatrzymana sama powiadamiała o fakcie swojego zatrzymania osoby najbliższe lub osoby wskazane przez nią.

Przenosząc powyższe na realia Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie i odnosząc się wyłącznie do przedmiotowej kwestii bezpośredniego powiadamiania o osadzeniu przez zatrzymanego osoby najbliższej lub innej osoby, należy stwierdzić co następuje. W momencie zatrzymania zatrzymany otrzymuje 1 egzemplarz sporządzonego protokołu zatrzymania, na którym

znajduje się pouczenie o przysługującym mu prawie żądania nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem (jak również bezpośrednią rozmowę z obrońcą) oraz zawiadomienia o jego zatrzymaniu osoby dla niego najbliższej lub innej wskazanej przez niego osoby (podstawa prawna – art. 244 i 261 kpk). Pouczenie tej treści jest ponadto przekazywane w formie ustnej przez Oficera Dyżurnego. Ponadto zatrzymanemu przysługuje prawo wpisania na protokole swojego oświadczenia w przedmiocie udzielonego pouczenia jak i samego zatrzymania (podstawa prawna – art. 244 § 3 kpk).

Zgodnie z literą prawa, powołując się na powyższe akty prawne, należy odmówić słuszności stanowisku jakoby zatrzymany miał prawo osobistego i samodzielnego powiadamiania o zatrzymaniu swoich najbliższych. Brak jest bowiem normy, która przyznawałaby takie prawo zatrzymanemu. Nie oznacza to, że procedura zawiadamiania osób najbliższych wskazanych przez zatrzymanego nie istnieje. Odbywa się to poprzez zatrzymującego. Taka sytuacja jest zupełnie naturalna i dopuszczalna już nie tylko ze względu na wyraźne uzasadnienie w przytoczonych aktach prawnych, ale również ze względu na zasady logiki procesowej. Kodeks postępowania karnego w sposób wyczerpujący reguluje etap zatrzymania w tym zakresie. Umożliwienie osobie zatrzymanej bezpośredniego kontaktu z osobą najbliższą mogłoby powodować próby mataczenia, zacierania śladów czy wreszcie niszczenia dowodów, co w sposób oczywisty mogłoby wpływać negatywnie na przebieg i wynik toku postępowania. Być może dlatego taki przepis nie znalazł się w żadnym z aktów prawnych, nie tylko w tych przytoczonych powyżej, ale również w *lex specialis* tj. w rozporządzeniu MON z dnia 14.12.2001r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania niektórych uprawnień żołnierzy ŻW(Dz. U. z dnia 31.12.2001r.)- **art. 10 ust.1 pkt.5** oraz w rozporządzeniu MON z dnia 11.03. 2010r. w sprawie izby zatrzymań (Dz. U. z dnia 16.04.2010r.) - **§32 ust.1.**

Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż toku wykonywanych czynności zatrzymania, żołnierze Wydziału Żandarmerii Wojskowej w Lublinie spełniają przewidziany ustawą obowiązek respektowania, przestrzegania i ochrony praw człowieka. Jednocześnie pragniemy podkreślić, iż organem właściwym do sygnalizowania potrzeby zmian w obowiązujących przepisach jest Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej.

z. porażonem

KOMENDANT >

Kawecki

wz. kpt. Marcin KAWECKI